

Lärarhandledning- Hur påverkas ett samhälle när en stor industri läggs ned?

Tidsåtgång: ca 1-2 Lektioner

Introduktion:

Bolidens gruva i Laisvall, Arjeplogs kommun läggs ner under 2001 efter nästan 60 år i drift. I gruvan som är Europas största blygruva har över 60 miljoner ton malm har brutits under gruvans livslängd. Den har varit en viktig resurs och inkomstkälla för Sverige, företaget Boliden men också för Norrbottens som region. Nedläggningen berör främst de runt 200 personer som arbetar i gruvan men också själva lokalsamhället där alla på ett eller annat sätt har en koppling till gruvan.

I denna uppgift ska du analysera hur ett litet samhälle kan påverkas när en stor industri läggs ned.

Centralt innehåll:

Samhällskunskap

- Lokala, nationella och globala samhällsfrågor och olika perspektiv på dessa.
- Hur hushållens, företagens, bankernas och det offentliga ekonomien hänger samman. Orsaker till förändringar i samhällsekonomin och vilka effekter de kan få.

Mål:

- Att förstå sambandet mellan orsak och konsekvens.
- Utveckla sin förmåga att se på en samhällsfråga ur olika perspektiv.

Norrbottens Historia

Det här behöver du:

Penna, sudd och papper.

Dator + internet

Begreppslista:

Industrisamhälle = Ett samhälle där många arbetar inom industri och produktion.

Naturresurs = Något från naturen som människor använder, till exempel skog, vatten eller mineraler.

Gruva = En plats där man bryter metaller eller mineraler ur berggrunden.

Infrastruktur = Vägar, el, vatten och andra anläggningar som får ett samhälle att fungera.

Bolagssamhälle = Ett samhälle där ett företag ansvarar för bostäder, service och många viktiga funktioner.

Mångkulturellt samhälle = Ett samhälle där människor med olika bakgrund, språk och kulturer lever tillsammans.

Hierarki = En ordning där vissa grupper i samhället har högre status eller mer makt än andra.

Jämlikhet = Att människor har samma rättigheter, möjligheter och värde.

Arbetsmiljö = De förhållanden som människor arbetar under och hur säkert och hälsosamt arbetet är.

Miljöpåverkan = Hur människors verksamhet påverkar naturen och miljön.

Norrbottens Historia

Uppgift:

Läs tillsammans igenom artikeln om Laisvall innan ni börjar med själva uppgiften. Detta är en enskild uppgift där eleverna ska öva på att utveckla sin förmåga att analysera orsak och konsekvenssamband samt resonera kring en frågeställning utifrån olika perspektiv.

Det är viktigt att ni på förhand pratat om nationell, regional och lokal nivå och att dessa ofta är i symbios med varandra. Exempelvis kan ett beslut på nationell nivå ofta påverka både på regional och lokal nivå.

Eleven ska i 3 steg svara på frågor som lyfter frågeställningen ur ett brett samhällsperspektiv. I ett första steg så är det hur individ och samhälle kan påverkas när samhällets största arbetsgivare försvinner. Sedan ska man reflektera sett över tid, vad blir konsekvenserna för exempelvis individen på kort sikt och sett över några år? Sista steget är att jämföra och prova byta perspektiv på de frågeställningar eleven resonerat kring.

Frågeställning:

Boliden fullföljer beslut att lägga ned Laisvall gruva.

Bolidens gruva i Laisvall läggs ner under 2001 efter nästan 60 år i drift. I gruvan som är Europas största blygruva har över 60 miljoner ton malm har brutits under gruvans livslängd. Nedläggningen berör cirka 190 anställda och 25 entreprenörer.

"Vi kommer att bevaka alla möjligheter till interna tjänster inom Boliden, som kan vara möjliga för de som nu arbetar i Laisvall, säger Bo Johan Nilsson, områdeschef i Laisvall. Dessutom är företaget representerat i det kommunala näringslivsbolaget Argentis i Arjeplog. Den vägen kommer vi också att utnyttja för att ta fram möjligheter till nya arbetstillfällen." (Pressrelease från Boliden AB)

Notisen ovan handlar om något som drabbat många små samhällen i Sverige. Industrin där många arbetar läggs ner eller flyttas någon annanstans. Resonera om hur samhället och enskilda individer kan påverkas av en sådan nedläggning.

- Försök att beskriva 3 sätt hur både individer och samhället kan påverkas
- Beskriv påverkan på både kort och lång sikt
- Ha med jämförelser och perspektivbyten